

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21
סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עוזד מודריק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון**

ת"מ 10/21

העותר:

**אלי יריב
ע"י עו"ד גיא בוס**

נגד

המשיב:

**1. יוסי בכר ראש עיריית בת ים
בעצמו
2. ארז פודמסקי מנכ"ל עיריית בת ים
3. עיריית בת ים
שניהם ע"י עו"ד תמר איגרא או עו"ד עזרא רחמים**

ה ח ל ט ה

העיר בת ים מתנהלת כמו באור מעומעם של בין השמשות. מערכת בחירות לראשות העיריה שנערכה בה, נפסלה מטעמים שונים בהחלטה של בית המשפט המחוזי תל אביב. ממנה ובה נקבע שיש צורך לקיים בחירות חוזרות. אולם כנגד ההחלטה הפוסלת הוגש ערעור לבית המשפט העליון ובו טרם ניתן פסק דין. יש על כן אפשרות שייפסק שאין צורך במערכת בחירות חדשה.

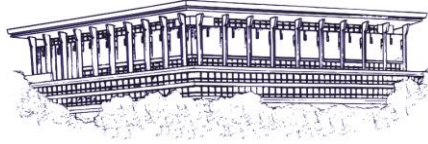
הצדדים לפניי; העותר אלי יריב חבר מועצת העיר, שהוא כנראה "טוען לכתר" והמשיבים, יוסי בכר ראש העירייה, ארז פודמסקי מנכ"ל העירייה ועיריית בת ים, מסכימים שגם כעת ב"אזור הדמדומים" שבין שגרה לבחירות צריכים לחול כללים ואיסורים של תעמולת בחירות כבזמן בחירות.

בהקשר זה, של מוסכמה שאין נסוגים ממנה, הגיש העותר את העתירה דן שעניינה פרסומים שונים מטעם המשיבים המהווים, לשיטתו, תעמולת בחירות אסורה.

עקרונות מוסכמים

לאחר דיון ושמיעת הטענות והמענות התגבשה הסכמה בין הצדדים שאלה עיקריה:

1. ההסכמות וההנחיות שנכללו בהחלטת כבוד השופט סלים גיבראן בהקשר למערכת הבחירות הקודמת יקוימו גם בהקשר למערכת הבחירות דן.
2. מבלי לפגוע באמור בפסקה (1), כל פרסום עירוני שמיועד לציבור כלשהו יעבור בחינה מוקדמת ויאושר בידי עו"ד חנה כהן, היועצת המשפטית של העירייה.
3. ככלל היועצת המשפטית לא תמנע פרסום שיש בו משום מסירת מידע לתושבי העיר הנחוץ לשם ניהולה השוטף של העירייה.
4. ככלל היועצת המשפטית תמנע פרסום שכל מטרתו "טפיחה על השכם" כדי להראות הישגים בהווה או כדי לפזר הבטחות לפעילות, חשובה ככל שתהיה, בעתיד.

ועדת הבחירות המרכזית

לכנסת ה-21

סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עוזד מודריק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון

5. פרסומים כאמור, גם אם הם מצומצמים למידע בלבד לא יכללו את שמו או תמונתו או ציון תפקידו של ראש העירייה (להוציא פרסומים שבהם פרסום השם הוא דרישה שבדין ;
6. המגבלות האמורות חלות על כל גורמי העירייה, קטן כגדול וכן הן חלות על גורמים עירוניים הקשורים במישרין או בעקיפין לגורמי העירייה (למשל, המועצה הדתית, אגודות הספורט העירוניות, זרוע כלכלית מואגדת של העירייה, תאגיד מים וכיוצא באלה)
7. מנכ"ל העירייה, בתיאום עם היועצת המשפטית יוציאו הנחייה מחודשת לכל הגורמים שתסב את תשומת לבם להחלטה דנן לרבות תוצאות לחובת ראש העירייה שעלולות להיגרם מהפרה גם אם לא נעשתה ביוזמת או בידיעת המשיבים
8. אין מניעה לפרסם את חוברת 90 שנה לבת ים אף על פי שיש בה השתבחות בהישגי העבר, גאווה במעשים בהווה והבטחות (חזון) לעתיד. התנאי הוא ששמו ותמונתו של ראש העירייה הנוכחי אינם כלולים בחוברת והיא לא חתומה בשם הנהלת העירייה.
9. אין מניעה לפרסם במקומות מיועדים לכך בבתי ספר את "ערכת 90 שנה" בלי חתימת ראש העירייה, בלי אזכור שמו או הציון "עירית בת ים" כגורם עורך של החוברת או הערכה.
10. אין מניעה שראש העירייה יישא דברים בפומבי בטקסים לפתיחת שנת לימודים או כל טקס אחר שבשגרה הוא נוהג לשאת בו דברים. הנאומים הללו ייערכו מראש בכתב ויאושרו בידי היועצת המשפטית במגמה להבטיח שלא כלולה בהם תעמולת בחירות גרידא.

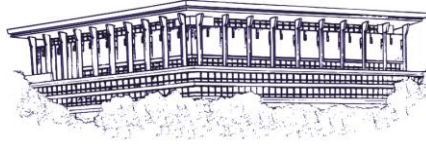
דרכי יישום

מכאן ואילך עלולה הפרה של מי מ"עשרת הדברות" הנ"ל להסתכם בהחלטה שיש בה פגיעה כספית ניכרת במפר ולצדה גם פגיעה תדמית לא מבוטל. כיון שכך אני מבקש להבחין בין שני טיפוסים הפרה.

טיפוס ההפרה הראשון נוגע ליצירת פרסומים מפריס. בעניין זה האחריות עלולה ליפול על המשיבים גם אם יטענו שלא הייתה להם נגיעה בדבר או ידיעה עליו. קביעה זו מושתתת על ההנחה שייעשה מאמץ להבהיר לכל גורמי העירייה והגורמים הקשורים בה את מחויבותם למגבלות הללו. אם כך ייעשה ובכל זאת תהיה הפרה עלול ראש העירייה לשאת ב"אחריות פיקודית" או "אחריות מיניסטריאלית" (מוניציפאלית).

במקרה של הפרה כאמור אפשר להגיש עתירה שתובא להחלטה בידי. העתירה תוגש לאחר מיצוי הליכים מוקדמים של הידברות.

טיפוס ההפרה השני נוגע לתליה והצבה פרסומים אסורים. או לתליה והצבה אסורה של פרסומים בהקשר זה אין מקום להרבות בעתירות. ראשית תוגש ליועצת המשפטית בקשה לבדיקת טענה להפרה ולמתן הנחיות להסרה מיידית של הפרסום המפר. אם הסרת הפרסום תתבצע סמוך לאחר

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21
סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עודד מודריק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון

הגילוי, אין טעם בהגשת עתירה. הדבר נכון גם למקרה של הפרה חוזרת ונשנית (אפילו של אותו פרסום).

עתירה תוגש רק אם הפניה המקדימה לא השיגה את תכליתה או אם יש חילוקי דעות לעניין כשרות הפרסום.

כללו של דבר

מערכת בחירות (הקרויה בלע"ז – קאמפיין) לעולם יצרית ורווית רגשות היא. חרף זה ראוי לזכור את מאמרו של החכם באדם: **"אִישׁ חֲמָה יִגְרָה מְדוּן, וְאַרְךְ אֶפִּים יִשְׁקִיט רִיב"** (משלי ט"ז 18). אורך רוח ומתינות עדיפים (וגם זולים יותר) על התלהמות יתרה. אם היריבים ינהגו כך, לא יגרעו מסיכויי ההצלחה שלהם.

נאחל לתושבות ותושבי בת ים בחירה מוצלחת (אם יהיה בה צורך).

אין פסיקת הוצאות.

ניתנה היום ט"ו תמוז תשע"ו (21.7.16)

פרופ' עודד מודריק

סגן נשיא (בדימוס) של בית המשפט המחוזי תל אביב
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן - צפון